Vuoden 2027 talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2027 - 2029

Yhteistyötoimikunta 28.10.2026 § 25

Valmistelija talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvollisuudet. Valtuuston on hyväksyttävä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvio koostuu yleisperusteluista, käyttötalous- ja investointiosista, sekä tuloslaskelma- ja rahoitusosista.

Vuodelle 2026 ei ole annettu talousarvioraamia. Kaupunginhallitus antoi hallintokunnille talousarvion teknisen valmisteluohjeen. Valmisteluohjeen mukaan Oriveden kaupungin talouden tasapainon säilymiseksi on huomioitava, että
- palvelutasoa ei tule lisätä ilman lain velvoitetta,
- uusia vakansseja ei perusteta, mahdolliset esitykset käsitellään tapauskohtaisesti,
- toimintatapoja tulee arvioida tehokkuuden näkökulmasta ja tuottavuutta on parannettava hallinnossa, tukipalveluissa ja palvelutuotannossa.

Valmisteluohjeessa on henkilöstökuluihin vuodelle 2027 varattu 2 %:n korotusvaraus (vuoden 2026 kesäkuun palkkatasoon verrattuna). Taloussuunnitelmavuosille 2028-2029 varaus on 1,0 %. Muiden menojen osalta noudatetaan pääsääntöisesti 0-linja.

Lautakunnat ovat käsitelleet vuoden 2027 talousarvioehdotuksensa. Lautakuntien esitysten mukaan vuoden 2027 talousarvion toimintakatteet vuoteen 2026 verrattuna ovat seuraavat:

1 000 euroa	**2027**	**2026**	**Muutos %**
Kaupunginhallitus	-4 853	-4 796	1,2
Hyvinvointi- ja elämänlaatultk	-5 129	-4 932	4,0
Lasten ja nuorten lautakunta	-17 207	-17 068	0,8
Tekninen lautakunta	-452	177	-355,1
Yhteensä	-27 641	-26 575	4,0

Kaupunginjohtajan esitykseen on huomioitu verotulojen, valtionosuuksien ja rahoituskulujen taso syyskuun 2026 tilannetta vastaavaksi. Käytettävissä olevien ennakkotietojen perusteella verotulojen arviota on laskettu Kuntaliiton ennustekehikon mukaiseksi.

Tuloslaskelman toimintatuotot ovat 8,87 milj. euroa, jossa on vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 12,5 %. Toimintakulut ovat 36,54 milj. euroa ja ne vähenevät edellisvuodesta 0,5 %. Merkittävimmät vähennykset ovat

muissa toimintakuluissa, eli käytännössä sisäisissä vuokrissa vuonna 2026 toteutuneen sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen vuoksi vähentyneissä kiinteistöissä. Tuloslaskelman toimintakate on -27,64 milj. euroa ja se kasvaa 4,0 %.

Verotuloja on arvioitu saatavan 23,05 milj. euroa ja ne lisääntyvät 1,5 % edellisvuodesta. Valtionosuudet ovat 5,6 milj. euroa ja niissä on 3,8 % vähennystä edellisvuoteen.

Vuosikatetta muodostuu edellä olevilla laskentaperusteilla ainoastaan 0,24 milj. euroa. Kaupungin pysyvistä vastaavista aiheutuu poistoja 2,86 milj. euroa. Tuloslaskelma osoittaa poistoeron vähennyksen jälkeen alijäämää 2,59 milj. euroa.

Taloussuunnitelmakausien 2027-2028 ovat myös alijäämäisiä 2,34 milj. euroa vuonna 2028 ja 2,07 milj. euroa vuonna 2029.

Nettoinvestoinnit vuonna 2027 ovat 3,88 milj. euroa ja merkittävimmät investointikohteet ovat erilaiset kunnallistekniset investoinnit.

Koska tulorahoituksen kautta investointeihin ja lainanlyhennyksiin jää katetta erittäin vähän, tulee em. erät rahoittaa lähinnä uutta lainaa ottamalla. Rahoituslaskelman mukaan vuonna 2027 uutta lainaa nostetaan 8,0 milj. euroa, 7,0 milj. euroa vuonna 2028 ja 7,5 milj. euroa vuonna 2029.

Luonnos vuoden 2027 talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2027-2029 on liitteenä kokoukseen osallistuville.

Yhteistyötoimikunta antaa lausuntonsa talousarvioehdotuksesta ennen sen käsittelyä kaupunginhallituksessa 9.11.2026. Jotta lausunto saadaan kaupunginhallitukselle tiedoksi esityslistan mukana, tulisi lausunto saada viimeistään 4.11.2026 kello 9 mennessä.

Toimivalta: kuntalaki 110 §, hallintosääntö 87 §

Esittelijä: kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Yhteistyötoimikunta antaa lausuntonsa vuoden 2027 talousarviosta 4.11.2026 kello 9 mennessä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkitään pöytäkirjaan, että Sarianna Sillanpää poistui asian käsittelyn aikana klo 13.09 ja Osmo Parviainen klo 13.30.

Kaupunginhallitus 09.11.2026
429/02.02.00.01/2026

Valmistelija: talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Vuoden 2027 talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029 on liitteenä kokoukseen osallistuville.

Ammattijärjestöt eivät ole toimittaneet erillistä lausuntoa vuoden 2027 talousarviosta.

Toimivalta

kuntalaki 110 §, hallintosääntö 92 §

Esittelijä

kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy ja esittää valtuuston hyväksyttäväksi vuoden 2027 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2027-2029 liitteenä olevan esityksen mukaisesti.

Päätös